

Land

Botswana

Utbildningsprogram

Civilingenjör och lärare

Digitalt, internationellt samarbete kring universitetsutbildning i Gaborone, Botswana

Innan avresa

Jag hade inte hört talas om MFS innan en kompis frågade om jag skulle kunna tänka mig att åka med henne för exjobbet. Vi satte igång processen med infomöte och letande efter projekt i november 2021, alltså nästan ett år innan avresa.

Vi hade svårt att hitta information om Botswana – allt vi hittade handlade om safariresor. Ingen av oss hade varit i Afrika förut och vi hade därför inga referensramar för vad det skulle innebära. Vi hade dock pratat med vår kontaktperson över Zoom innan avresa och träffat en KTH-student som varit på utbyte på universitetet vi åkte till, men det var fortfarande svårt att helt få ett grepp om hur det skulle vara att landa i Gaborone.

Som svensk behöver man inget visum till Botswana. Vi vaccinerade oss mot hepatit, turistdiarré, tyfoidfieber och rabies på inrådan av vaccinationscentrum. Vi tog även med malariapfylax, vilket kan vara bra i de norra delarna av landet. Eftersom det var svårt att hitta info var vi inte heller säkra på läget med Covid-19 innan vi åkte, vilket var lite nervöst.

Ankomst

Eftersom vi gjorde vår undersökning på ett universitet i Gaborone fick vi massor av hjälp från deras Student and Alumni Affairs Department inför avresa och vid ankomst. De hjälpte oss att hitta boende, hämtade upp oss på flygplatsen vid ankomst och stöttade oss under hela vår tid på plats. Det tog någon dag innan vi hade möjlighet att träffa vår kontaktperson och kunde komma igång med arbetet, tid som vi utnyttjade till att "flytta in" och lära oss hitta på campus och till mataffären... Vid vårt första möte med vår kontaktperson fick vi veta att vi skulle behöva söka ett Research Permit trots att vi först inte trodde att det skulle behövas. Tack och lov kunde det göras direkt till universitetet och det gick därför ganska fort att reda ut så att vi kunde komma igång.

Ekonomi

Det räckte ganska bra med MFS-stipendiet och fulla CSN-lån för att finansiera resan och projektet. Det mesta var lite billigare än hemma, men det var inte jättestor skillnad. Min uppfattning var att prislapparna i mataffären i Gaborone sa ungefär samma sak som hemma, fast i Pula istället för kronor. 1 Pula (betyder "regn" på Setswana) motsvarade ca 80% av 1 krona när vi var där. Det var dock mycket billigare att gå ut och äta i Gabs än i Stockholm. Största utgiften blev resekostnader eftersom vi inte lyckades klura ut hur vi skulle använda de små lokalbussarna, "combis", utan istället fick förlita oss på taxi för att ta oss runt i staden. En enkel taxiresa kostade ca P50.

Boende

Vi fick hjälp av universitetet vi gjorde vårt projekt hos med att ordna boende. De erbjöd oss att bo i en lägenhet på campus som vanligtvis används som personalboende, och vi fick välja om vi ville dela rum eller ha varsitt. Lägenheten hade två sovrum med egna badrum, ett stort gemensamt "vardagsrum", kök och balkong. Den var möblerad, om än lite knappt, och det var toppen att ha ett fullt utrustat kök som vi kunde använda! Standarden var helt ok, förutom att det var gott om kackerlackor och andra inkräktande insekter. Vi valde att ha varsitt rum och betalade därför P2500 per person och månad.

Campusområdet var litet, men inhägnat, så vi passade ofta på att promenera runt där på kvällarna när det blivit lite svalare. Det fanns flera sportplaner och ett stort schackspel som vi kunde använda. Som granne hade campus ett stort köpcentrum med mat- och klädesbutiker + restauranger, och bara en kort promenad bort låg Kgale Hill – ett berg som är poppis att gå uppför på helgerna.

Projektet

Vårt projekt handlade om digitalt, internationellt samarbete kring universitetsutbildning, med ett särskilt fokus på kurser med Challenge Driven Education (CDE). Vi åkte till Botswana, och specifikt till Botho University för att Botho erbjuder flera kurser med just CDE, och har haft många kursomgångar med internationella deltagare som varit med på distans. Under vår tid i Gabs observerade vi flera lektioner och intervjuade studenter och lärare. Vi fick också chansen att besöka en av de lokala communities som Botho samarbetar med i de här kurserna, och kunde på så sätt få en bättre uppfattning av de utmaningar som studenterna får arbeta med.

Större delen av tiden i Botswana ägnades åt att försöka arrangera intervjuer och att genomföra intervjuer. Vi pratade med studenter och lärare från Botswana, men hade också digitala intervjuer med personer från Lesotho och Kenya som deltagit i kurserna. De problem som skakigt internet och el orsakade under de digitala intervjuerna blev till slut nästan lika viktiga för vår förståelse av hur det är att delta i CDE-kurserna som själva intervjuerna.

Staden och landet

Gaborone är en ganska liten huvudstad, som främst präglas av olika bostadsområden och köpcentrum. Känslan är att det är en stad som folk bor i för att arbeta, men de flesta vi träffade var tydliga med att de inte alls var ”från Gabs”, utan från familjens gård eller by. Botswana är stort till ytan, men befolkningen är liten (vi fick höra flera gånger att det finns fler kor än människor). De flesta vi träffade var väldigt stolta över landet och gav gärna tips på vart vi skulle ta oss för att se botswanskt hantverk eller pröva botswansk mat.

Alla vi träffade var otroligt trevliga och hjälpsamma, på ett sätt som jag inte är van vid hemifrån. Det är kulturellt viktigt att hälsa på folk, och vi fick snabbt lära oss tillräckligt med Setswana för att kunna göra just det.

Fritid och aktiviteter

Botswana har ett fantastiskt djurliv och underbar natur, och majoriteten av våra fritidsnöjen landade i att utforska just det. Nära Gaborone ligger det ett nature reserve som vi besökte några gånger, och vi var också ute på en flodsafari bara 20 minuter från campus. Gabs är fullt av köpcentrum med trevliga små restauranger, men vårt favoritställe för helglunch och fika blev faktiskt det svenska konsulatet – en handelsträdgård med en trevlig restaurang där små vervet-apor bjöd på underhållningen. Det blev dessutom flera turer upp för Kgale Hill, ett berg som låg en kort promenad från campus.

Vi passade också på att resa upp till Chobe nationalpark nära Kasane i norra Botswana. Det var en otroligt häftig upplevelse att åka ut på safari i nationalparken och vi hade tur nog att få se hela ”big five” under vår tid i Botswana (+ halva ”little five”). Kasane ligger dessutom precis vid gränsen till Zimbabwe och vi passade på att besöka Victoriafallen vilket var helt magiskt.

Hållbarhet

Vi hade inga andra rimliga vägar till Botswana än genom att flyga, och väl på plats i Gaborone insåg vi fort att vi skulle behöva ta oss rut i bil. Det finns lokaltrafik i form av ”combis”, små minibussar, men vi lyckades aldrig förstå hur de fungerade. De var dessutom ofta överfulla och bussarna såg ofta ut att vara mer eller mindre fallfärdiga. Vi försökte gå om vi skulle ta oss kortare sträckor, men var inte helt bekväma med det då det var många bilister som tutade eller ropade åt oss när de körde förbi och eftersom det bodde massor av babianer i vårt område. När vi reste inom landet valde vi att åka långfärdsbuss, vilket fungerade smidigt även om 11 timmar utan toalett var en pers.

Det fanns inget system för att exempelvis sortera upp sopor. Universitetet vi bodde på arbetade aktivt med sin egen hållbarhet och hade fyllt varje tak med solceller (vilka stod för ca 40% av universitetets

elförbrukning). De hade också installerat vattenbesparande kranar och hade egen vattenrening för att minska mängden plastflaskor på campus.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Det största hindret för vår undersökning var nog att allt tog mycket längre tid än vi tänkt oss och planerat för. Vår ursprungliga tidsplan sprack någon gång vecka två, och sista intervjun i Botswana höll vi dagen innan vi skulle åka hem. Med det sagt – allt löste sig och vi fick ihop det material vi behövde. Alla var fantastiskt trevliga och villiga att hjälpa till, men det gällde att ta saken i egna händer. Vi lärde oss till slut att knacka på på folks kontor för att prata med dem direkt och att bjuda in oss själva till tillfällen som alla tyckte vi skulle vara med på men inte gav någon information om.

Jag önskar att vi hade lyckats ta oss in mer i studentlivet på universitetet där vi var. Det kändes ofta som att vi två var lite isolerade från omvärlden och det hade varit roligt att faktiskt lära känna fler människor. Kanske hade vi då också kunnat få uppleva mer av staden och landet – det känns som att våra två månader knappt skrapade på ytan.

Summa summarum var det en helt otrolig resa, med fantastiska upplevelser, magisk natur och supertrevliga människor. Det har varit så givande på så många plan och jag kan verkligen rekommendera den som är nyfiken att söka liknande stipendium och ge sig ut.